

Rapport Brinckman: terug naar de kernopdracht is de boodschap

Nieuws dinsdag 30 november 2021

Eind oktober is het rapport van de Commissie Beter Onderwijs — ook de Commissie Brinckman genoemd — gepubliceerd. Minister Weyts had deze commissie in maart vorig jaar opgericht om een antwoord te bieden aan de alsmaar dalende resultaten van onze leerlingen in internationaal vergelijkend onderzoek zoals Pisa en Pirls.

De commissie was samengesteld uit zeven onderwijsspecialisten — meestal academici — en zeven leerkrachten met veel praktijkervaring. Deze leden waren ongebonden en vertegenwoordigden geen enkele belangengroep. Voorzitter was Philip Brinckman, pedagogisch directeur van een middelbare school.

Aanvankelijk zou de commissie haar bevindingen voorleggen aan een ruimere reflectiegroep, maar de coronapandemie maakte dat zo goed als onmogelijk. Het rapport is ingedeeld in vier focussen en bevat 58 adviezen. In het besluit wordt dit alles in tien speerpunten samengevat. We geven hieronder de teneur van iedere focus weer.

Focus 1: Aandacht voor de 'leer-kracht' van kinderen (van kleuter tot tiener): voldoende basiskennis en -vaardigheden om ver(der) te springen

Kennisverwerving is de basis van alle leren. Kennis van de taal, goed kunnen lezen, is belangrijk voor alle vakken. Gebruik alleen methoden die hun efficiëntie en effectiviteit wetenschappelijk bewezen hebben. Een betere spreiding van de vakantiedagen is goed voor leerlingen uit sociaal zwakkere milieus. Huiswerk kan een efficiënt en goedkoop middel zijn om leerwinst te boeken, ook voor leerlingen die niet gesteund worden door hun ouders.

Focus 2: Aandacht voor de bijzondere leef- en leeromstandigheden van alle leerlingen

Vroeger was ons onderwijs een motor van ontvoogding en (opwaartse) sociale mobiliteit. De laatste jaren is dat veel minder het geval, ook al nemen we nu gerichte sociale maatregelen. De sociale ongelijkheid is de laatste jaren echter vergroot. Om gelijke onderwijskansen te realiseren is een en ander nodig. In enkele woorden: een *vroege* deelname aan *degelijk* kleuteronderwijs, aandacht voor de leef- en leeromstandigheden van kwetsbare groepen (leerlingen met een met een lage socio-economische status of met een migratie-, of etnisch-culturele minderheidsachtergrond) en aandacht voor inclusief onderwijs, voor leerlingen met leerstoornissen en voor het buitengewoon onderwijs.

Focus 3: Leerkrachten omkaderen in hun kernopdracht

De leerkracht staat centraal in het leerproces, hij is niet louter een 'coach aan de zijlijn' die het leerproces van de leerlingen faciliteert. Hij moet al zijn tijd en energie kunnen besteden aan zijn kerntaak: lesgeven. Administratieve taken moeten tot een minimum herleid worden. Directeur en ander personeel ondersteunen de leerkracht.

Focus 4: Aandacht voor de herwaardering, opleiding en professionalisering van leerkrachten. Inzetten op kwaliteit: vóór, tijdens en na de lerarenopleiding

Als je de kwaliteit van ons onderwijs wil verhogen, dan doe je dat best door te werken aan de kwaliteit van onze leerkrachten. Er is nood aan nieuwe basiscompetenties in de lerarenopleiding. Een nieuw ambt: de expertleraar.

Wat vindt ACOD Onderwijs?

Het trof ons dat dit rapport — zoals dat jammer genoeg bij zo veel andere rapporten het geval is — niét grossiert in dure woorden, maar wel een zeer rijke en inspirerende inhoud biedt. Met bepaalde aanbevelingen — morrelen aan de vaste benoeming — is ACOD Onderwijs het zeker niet eens. Over andere — aanpassing van de zomervakantie — hebben we nog geen standpunt ingenomen. Andere aspecten van het rapport — consequente aandacht voor kansarme leerlingen, terug naar de kerntaak,... — dragen onze goedkeuring zeker weg. We hopen alleszins dat dit rapport niet ergens in een lade verdwijnt.

Een tekst van 153 bladzijden vat je niet samen op één pagina van een tijdschrift. Daarom zullen we de komende maanden — in Tribune maar ook langs andere wegen — aandacht blijven schenken aan dit toch belangrijke rapport. We zullen onze leden ook ruim de mogelijkheid geven om ons te laten weten wat zij ervan denken.

Je kan het rapport lezen op onze website (www.acodonderwijs.be/brinckman).

nancy.libert@acod.be